

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 25P/282/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417213926
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Suchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2020:1417213926.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave, v konaní pred sudkyňou Mgr. Evou Suchovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: H., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - Y. a otec - K. zastúpený advokátkou JUDr. Luciou Danišovičovou, Drieňová 1/D, Bratislava, za účasti Úradu komisára pre deti, Odborárske nám. 3, Bratislava, o návrhu rodičov na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

r o z h o d o l :

Súd z v e r u j e maloletého H. do osobnej starostlivosti otca.

Zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého H. výživným vo výške 100,-€ mesačne, ktoré výživné je povinná platiť k rukám otca maloletého, vždy do 15-teho dňa v mesiaci, počnúc dňom vykonateľnosti tohto výroku.

Styk matky s maloletým sa n e u p r a v u j e .

Súd vo zvyšku návrh otca z a m i e t a .

Súd návrh matky z a m i e t a .

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č.k. 9C/142/2010-254 zo dňa 4.6.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.7.2013 a to v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému H..

Matka je p o v i n n á zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava IV náhradu trov štátu vo výške 1.034,59 € do 3 dní od právoplatnosti tohto výroku rozsudku.

Otec je p o v i n n ý zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava IV náhradu trov štátu vo výške 734,59 € do 3 dní od právoplatnosti tohto výroku rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava IV dňa 14.9.2017 žiadal otec o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému H. tak, aby bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti s tým, že ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Neskôr doplnil návrh a žiadal

určiť vyživovaciu povinnosť matky vo výške 150,-€ mesačne ako aj konkrétnu úpravu styku maloletého s matkou. Návrh odôvodnil tým, že problémy v komunikácii s matkou pretrvávajú od roku 2010, pričom odvtedy matka podala niekoľko návrhov súvisiacich s maloletým. V roku 2012 súd rozhodol o striedavej starostlivosti a maloletého H. zveril do starostlivosti oboch rodičov, následne bolo manželstvo rozvedené. Bydlisko otca je druhým domovom pre maloletého, kde sa stretáva intenzívne s celou jeho rodinou a aj vzťah maloletého H. s jeho súčasnou manželkou je skutočne veľmi dobrý. Rovnako on má s maloletým vytvorený veľmi dobrý vzťah založený na láske, rešpekte a dôvere, zabezpečuje dostatok podnetov pre maloletého a pre jeho ďalší vývoj, riadne participuje na jeho výchove a rolu otca zastáva plnohodnotne. Ďalej v návrhu uviedol, že sa domnieva, že by bolo pre maloletého prospešné, keby mohol tráviť viac času s ním a mať tak väčší vplyv na jeho vývoj, pričom by zároveň chránil maloletého pred hyperprotektívnym správaním matky, ktorá svojim antagonistickým, hostilným, nenávisťným, hyperkritickým a nevraživým postojom voči otcovi a jeho rodine, maloletému veľmi škodí. Je potrebné maloletého chrániť pred nevhodným patologickým správaním matky a eliminovať tento jej vplyv spôsobujúci maloletému enormný psychický tlak, ktorý je pre neho absolútne neprijateľný a škodlivý. Takéto správanie matky by mohlo do budúcnosti veľmi nevhodne ovplyvniť zdravý a vyrovnaný vývoj maloletého. Je presvedčený, že v súčasnosti ide o takú situáciu, ktorá zakladá dôvod pre zmenu súdneho rozhodnutia, ktorým bol maloletý H. zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

2. Matka v rámci vyjadrenia k návrhu podala dňa 21.12.2017 protinávrh. Vo svojom návrhu uviedla, že komunikácia s otcom maloletého bola vždy komplikovaná, preto sa s ním rozviedla, hoci chcela vo vzťahu zotrvať aj napriek jeho nefunkčnosti. Od roku 2009 sa musí slovne brániť voči osočovaniu zo strany otca, čo trvá až doteraz. Od momentu, kedy ju otec maloletého začal osočovať, začala navštevovať psychológa, ktorý jej vždy vravel, aby nebránila styku otca s dieťaťom a tak aj konala. Asi po mesiaci striedavej starostlivosti začal syn chodiť domov uplakáný, nervózny a vždy bol nervózny, keď mal ísť k otcovi. Prežíval psychické peklo a ona ho vždy upokojovala a hovorila mu, aby bol silný a aby to zvládol. Takmer 7 rokov deň po dni prekonával maloletý peklo. Otec si k maloletému nikdy nenašiel skutočný vzťah, pretože je nekompromisný, neexistuje situácia, ku ktorej by pristupoval emocionálne, citovo, pretože vždy musí mať len logické argumenty, keďže má ako vyštudovaný IT pracovník iné myslenie. Striedavá starostlivosť je vhodná pre rodičov, ktorí spolu maximálne komunikujú, informujú sa kedykoľvek a dávajú dieťaťu pocítiť, že sa obaja rešpektujú a konajú v záujme dieťaťa. H. sa absolútne nikdy necítil u otca dobre a zhruba po mesiaci striedavej starostlivosti začali u neho psychické problémy. Samotný H. sa nikdy nestotožnil so striedavou starostlivosťou. S H. treba komunikovať o všetkom otvorene, primerane jeho veku, čo vždy robila a aj bude robiť. Nikto nemusí maloletého presvedčať o tom, aký je jeho otec, pretože sám H. to vie a ona nikdy nebude H. nútiť do ničoho a teda nebude svoje dieťa psychicky týrať nátlakom, ako to robí jeho otec. K deťom sa treba správať úctivo, citlivo, s rešpektovaním ich pocitov, potrieb, názorov a obzvlášť k deťom, ktoré už vstupujú do puberty. Otec núti maloletého, aby chodil k nemu len preto, že si to sám otec želá. Takýmto katastrofálnym prístupom otca k vlastnému synovi si otec spôsobil len to, že po dovŕšení dospelosti už H. otca skutočne nebude chcieť kontaktovať. Predlžovanie takejto situácie maloletého frustruje. Žiadala teda, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti s tým, že ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, pričom bude rešpektovaná vôľa maloletého so stretávaním sa s otcom. K výživnému neskôr uviedla, že súhlasí s tým, aby bolo ponechané výživné vo výške 180,-€ mesačne tak, ako je to v súčasnosti. Vzhľadom k tomu, že v súčasnosti je postoj maloletého k otcovi výrazne odmietavý, navrhuje styk otca s maloletým neupraviť, pretože konkrétna úprava styku by v súčasnosti nebola v záujme maloletého. Dala na zváženie uložiť otcovi a maloletému výchovné opatrenie na zlepšenie ich vzájomného vzťahu.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, pohovorom s maloletým, znaleckým dokazovaním znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvia poradenská psychológia, Klinická psychológia detí a dospelých T. oboznámil sa s príjmami rodičov, so správou kolízneho opatrovníka, spismi Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 25P/59/2018, 25P/106/2018, 17P/37/2018, 25P/182/2018, 25P/84/2018, 25P/170/2017, 25P/78/2010, 9C/142/2010, 39Em/10/2017, ako aj s ostatnými listinnými dôkazmi založenými v súdom spise a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Rodičia maloletého boli rozvedení Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 9C/142/2010-254 zo dňa 4.6.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.7.2013. O úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému súd rozhodol tak, že maloletého zveril do striedavej osobnej starostlivosti rodičov tak, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý párný kalendárny týždeň od pondelka od 8.00 hod. do stredy do 8.00 hod. a od piatku od 15.00 hod. do pondelka

nasledujúceho kalendárneho týždňa do 8.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň od stredy od 8.00 hod. do piatku do 15.00 hod. Otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý páry kalendárny týždeň od stredy od 8.00 hod. do piatku do 15.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň od pondelka od 8.00 hod. do stredy do 8.00 hod. a od piatku od 15.00 hod. do pondelka nasledujúceho týždňa do 8.00 hod. Počas letných prázdnin, Vianočných a Veľkonočných sviatkov a ďalších školských prázdnin bola striedavá starostlivosť upravená v osobitnom režime. Otec bol zviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 180,-€ mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci a právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok mali obaja rodičia. V čase tohto konania bol maloletý vo veku 6 rokov.

5. Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/106/2018-102 zo dňa 13.6.2018 súd začal bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v uložení povinnosti rodičom a maloletému podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava v rozsahu 15 hodín počnúc vykonateľnosťou uznesenia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 5.7.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 20CoP/96/2018-140 zo dňa 17.8.2018, ktorým bolo uznesenie súdu prvej inštancie potvrdené. Zároveň súd zamietol návrhy rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia a konanie o riadnom návrhu matky na rozhodnutie pri nezhode rodičov zastavil.

6. Otec vo výpovediach uviedol, že maloletý bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti najskôr v roku 2011 v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a následne aj v rozvodovom konaní v roku 2013. Striedavá starostlivosť sa teda začala realizovať už v roku 2011. On ju dodržiaval po celý čas, avšak matka ju už v roku 2011 začala porušovať, vyskytli sa incidenty, kedy mu matka trhala dieťa z rúk, ale nerobil s tým nič, pretože sa snažil nejakým spôsobom striedavú starostlivosť udržať, pričom s výnimkou spomínaných incidentov, striedavá starostlivosť fungovala. Realizovali ju do roku 2017, kedy bol so synom v lete na dovolenke a kontaktovali ho pracovníci úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, že matka podala neodkladné opatrenie. V rámci vyjadrenia k neodkladnému opatreniu navrhol dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti, pretože matka striedavú starostlivosť neustále porušovala a bol toho názoru, že bude pre maloletého lepšie, aby bol u neho. Súd však návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v septembri 2017 zamietol a matka túto situáciu vyhodnotila tak, že syna mu úplne prestala dávať. Snažil sa ju kontaktovať, navštívili ju aj kolízni opatrovníci, dokonca hľadal pomoc aj na polícii, ktorí mu však povedali, že musí podať návrh na výkon rozhodnutia, ktorý v októbri 2017 aj podal. Súd v marci 2018 výkon rozhodnutia nariadil, ale aj napriek tomu matka naďalej nerešpektovala rozhodnutie, ktorý bol syn zverený do striedavej starostlivosti. Vyčerpал teda všetky možnosti. Vzhľadom k tomu, že syn sa mal striedať v škole, začala matka robiť to, že v čase, keď mal byť u neho, vyzdvihla ho zo školy skôr. Navštívil teda vychovávateľku a požiadal ju, aby dieťa vydávali len tomu rodičovi, ktorý ho podľa rozhodnutia má mať. Matka robila v škole jeden škandál za druhým a cez mobilný telefón neustále syna manipulovala a to aj počas vyučovania a dohadovali sa na koordinovaných útekoch maloletého zo školy. Neskôr matka vydala rozkaz o tom, akým spôsobom sa on môže so synom stretávať a v tom čase s tým dočasne súhlasil. Neskôr matka trvala na tom, aby takéto stretávanie prebiehalo aj naďalej, s čím už súhlasiť nemohol. Matka vyvolávala v škole, ktorú navštevuje syn veľké škandály a dokonca prestala syna do školy dávať v čase, keď mal byť s ním, pričom toto trvalo niekoľko týždňov. Kolízny opatrovník situáciu vyriešil tak, že ho poprosili, aby syna zo školy nevyzdvihoval, s čím napokon súhlasil z dôvodu, aby syn začal aspoň chodiť do školy. Naposledy sa riadne stretol so synom 30.1.2018, kedy ho doviedol do školy a odvtedy ho niekoľko mesiacov nevidel, pretože mu matka v tom bránila. Vo všetkých podaniach a mailoch ho matka obviňuje, že sa o syna nestará, ale opak je pravdou. Zo všetkých podaní matky vyplýva, že on má o syna záujem a chce s ním byť. Matka maloletého manipuluje a sústavne marí rozhodnutie súdu o zverení maloletého do striedavej starostlivosti. Podľa jeho názoru je matka nebezpečná, syna manipuluje a hucká proti nemu a svoj nenávisťný postoj k nemu prenáša aj na syna. Vo výpovedi dňa 23.10.2019 uviedol, že po viac ako roku, čo syna vôbec nevidel, začal sa s ním v marci 2019 stretávať potom, ako bola matke doručená zo strany súdu výzva v rámci konania o výkone rozhodnutia. Spočiatku mesiac alebo dva sa stretávali iba na schodisku v paneláku, pričom sa bavili úplne v pohode o veciach, ktoré maloletého zaujímajú, ale celé to bolo nedôstojné. Neskôr sa odvážili ísť pred dom matky na lavičku a mal snahu postupne rozširovať kontakt so synom. V júli 2019 sa stalo, že H. súhlasil s tým, že pôjdu spolu do obchodného domu kúpiť gitaru a neskôr mu tiež navrhol, aby začali spolu opäť chodiť plávať. Tiež navrhoval synovi, že sa pôjdu člnkovať na jazero, z čoho bol úplne nadšený, ale následne keď prišiel domov, napísal mu, že nikam nejde. Nevie teda, čo sa u nich doma odohráva. So synom sa začal teda čiastočne stretávať a bol z toho milo prekvapený, pretože si myslel, že po takom dlhom čase ho bude H. odmietajúť, ale našťastie sa jeho obavy nepotvrdili a H. bol úplne v

pohode a spontánny. Prechádzali sa v N., rozprávali sa, sadli si na lavičku a potom si aj písali a volali. Zároveň prebiehal aj poradenský proces s psychologičkou v rámci výchovného opatrenia, ktorý už bol medzičasom ukončený a so synom sa začal stretávať ešte častejšie a to niekoľkokrát do týždňa na pár hodín. Nepodarilo sa mu ale docieľiť to, aby H. u neho strávil víkend, pretože matka s tým nesúhlasila. V rámci poradenského procesu sa dohodli aspoň na jednej noci s prespatím, pričom H. najskôr súhlasil, ale neskôr tvrdil, že sa k nemu bojí ísť, pretože sa bojí, že ho nevráti. Nechcel teda situáciu vyhrcovať a neslil prespatie maloletého v jeho domácnosti.

7. Matka vo výpovediach uviedla, že od roku 2011, kedy bola nariadená striedavá starostlivosť, odvtedy to podľa nej nefungovalo. Celé roky to bolo o napätí, ktoré sa stupňovalo, hoci ona syna neustále presviedčala, aby k otcovi išiel. H. ale rástol a stále viac a viac sa jej pýtal, kedy sa to striedanie skončí a kedy už bude môcť byť iba u nej. Posledné 3 roky sa toho dožadoval výraznejšie a preto chcela vyplniť jeho sen a urobiť pre neho všetko a podala návrh. H. sa už nechce striedať, nechce putovať medzi rodičmi a ona ako matka bude robiť to, čo si želá jej syn. Podľa nej sa u Dávida všetko zlomilo niekedy v septembri alebo októbri 2017, kedy už naozaj vehementne odmietal striedavú starostlivosť a teda podala návrh na neodkladné opatrenie, ktoré ale bolo zamietnuté, čomu H. nerozumel a stále sa pýtal, prečo to ešte nie je vybavené, že už chce mať pokoj. Snažila sa nájsť spôsob nejakej dohody s otcom, napr. mediáciou, ktorá sa ale napokon nerealizovala. Podľa jej názoru striedavá starostlivosť nevyhovovala najmä z toho dôvodu, že dieťa fyzicky nebolo s otcom, ale s celou jeho širokou rodinou a sám H. vyjadroval nespokojnosť napríklad s tým, že si nechce robiť úlohy s babičkou. Psychický zlom u syna, ktorý spozorovala bol v tom, že keď bol syn u otca, nemohol s ňou hovoriť, keďže otec mu to zakazoval, pričom syn sa kontaktu s ňou výslovne dožadoval. Otec však striktno dodržiaval striedavú starostlivosť a nedovolil synovi jej zavolať alebo inak ju kontaktovať. H. pobyt u otca pretrpel, pretože nenašiel v ňom citovú oporu. Ona však syna nikdy neopustí a vždy bude stáť pri ňom. Je jej ľúto, že sa to takto skončilo, resp. aký je vzťah medzi otcom a synom, avšak nikdy nebude H. brániť v kontakte s otcom. H. začal výraznejšie protestovať v tom, že nechce chodiť k otcovi a to až tak, že fyzicky nechcel opustiť byt keď mal k nemu ísť, alebo aj vtedy, keď mal ísť do školy v čase, keď mal byť u otca. H. utekal zo školy, mal pocit, že ho v škole neustále kontrolujú a nikto jej v tom čase nevedel pomôcť ako túto situáciu zvládnuť. Po zásahu kolízných opatrovníkov, ktorí zrejme presvedčili otca, aby pre syna prestal chodiť do školy, sa situácia zlepšila, za čo je vďačná. Od apríla 2018 začal H. opäť chodiť do školy normálne, i keď vyslovuje obavy, či pre neho otec nepríde. Aktuálne je situácia taká, že H. sa chce s otcom stretnúť, ale nechce u neho bývať. Na pojednávaní dňa 23.10.2019 uviedla, že situácia ohľadom syna bola skutočne vypätá v čase, keď bol zo strany školy a otca neustále naháňaný, čo vyvolávalo u H. stres. Potom, ako sa takéto naháňanie ukludnilo, sa aj H. v škole ukludnil a obnovilo sa stretávanie maloletého s otcom v marci 2019. Podporuje vzťah H. k otcovi, avšak dôvera sa musí nadobúdať postupne a v tomto duchu celé roky otca prosila, aby na H. išiel postupne a aby netrval na radikálnych krokoch. Od marca 2019 nabádala Dávida, aby sa osmelil a vyšiel z bytu, čo aj urobil s tým, že mu povedala, že ak spočiatku budú chcieť, môžu ostať iba pred bytom a že nech syn robí len to, čo sám bude cítiť, že chce. Podporila syna aj v tom, aby chodil s otcom na plaváreň, pretože si myslí, že šport mu prospíše. H. ale potrebuje kľud.

8. Dňa 28.10.2019 súd vykonal pohovor s maloletým, ktorý sa vyjadril, že v škole je už všetko v poriadku, ale keď bol v 4. triede, tak ho učiteľky naháňali, aby chodil k tatinovi. Od 5. triedy už je všetko v poriadku a v škole sa mu darí, má tam kamarátov. S otcom sa stretáva tak, že otec príde k nemu, prechádzajú sa po vonku a sám si s otcom stretnutie dohaduje. Najradšej by k otcovi nechodil a nechce u neho prespávať. Keď ešte chodil k otcovi, tak sa dohodli napríklad že si idú niečo zahrať, s čím otec súhlasil s tým, že ešte niečo dorieši a potom sa už hrať nešli, lebo otec povedal, že už je veľa hodín. Keď sa teraz s otcom pri stretnutiach bavia, otec stále niečo zahovára. Keď bol ešte menší, tak sa u rodičov striedal, ale v podstate s otcom ani nebol, pretože až do siedmej večer bol u babičky a až potom išli k otcovi, kde spolu boli najviac 2,5 hodiny a potom išli spať. Stalo sa aj to, že keď raz boli na dovolenke v Z. s otcom, otec odbehol a povedal, že príde o 15 minút, ale prišiel až o dve hodiny. Tiež sa raz stalo, že keď boli spolu s otcom stanovať v Rakúsku na jazere, ocino balil veci a keď sa obzrel, tak tam zrazu nebol. Proste zmizol a jeho nechal v cudzej krajine. Vtedy oslovil nejakého E., ale v tom sa otec objavil a hovoril, že sa bol osprchovať. Otec má dcéru X., ale už sa s ňou asi 2 roky nevidel a nemajú spolu žiaden vzťah. U mamy sa mu páči, má tam brata Y., ktorý má 3 roky a bývajú s mamou sami. Vie o tom, že sa rodičia súdia a nechápe, prečo sa stále otec nechce dohodnúť. Chce bývať u mamy a nechápe, prečo to otec stále rieši. On už otcovi neverí, lebo raz sa stalo, že ho bratranec zhodil a otec s tým nič neurobil, alebo keď mal koncert, tak ho otec chytil a ťahal k sebe, prípadne keď bol chorý, povedal to otcovi, ktorý sa ale vyjadril, že uvidia ako sa to vyvinie a on už mal potom teplotu 40 stupňov. Ocino býva s V. a on vidí na

jej tvári, že by bola radšej, keby k nim nechodil. Mamina mala tiež partnera, Y. otca, ale to je ešte horší prípad, ako tatino. Rodičia sa medzi sebou nerozprávajú. On ľúbi mamu a trochu ľúbi aj otca, rodina z otcovej strany mu vôbec nechýba. Ďalej uviedol, že ho bavia počítače a strihanie videí. Chcel by, aby pani sudkyňa vypýtala od otca peniaze, ktoré u neho má, je to asi 250,-€, ktoré mu asi pred 4 rokmi dala Katkina mama, ale tatino povedal, že je to veľa peňazí a nechal si ich u seba. Písal si s ocinom ohľadom týchto peňazí a aj o kúpe počítača a pripustil, že by mu mohol s kúpou počítača pomôcť, ale počítač by bol u otca a on tam chodiť nechce. Nevie presne, kedy naposledy u otca spal, môžu to byť aj 2 roky. K otcovi má také konkrétne výhrady, ktoré uviedol a k mame nemá žiadne výhrady. Potvrdil, že keď išiel k znalkyni, mama mu dala nahrávacie zariadenie a dala mu ho preto, že keby tam niečo bolo, že čo on vlastne nechce, pričom s tým súhlasil. Znalkyni povedal, že nechce byť s otcom sám, ale ona sa zachovala falošne a celú polhodinu bol s otcom sám a až potom prišla mama a zobrala ho odtiaľ. Toto sa mu nepáčilo. Myslí si, že by bolo pre neho najlepšie to, aby k otcovi nechodil, lebo tam má „hnusný“ pocit a tak ako je to teraz, mu to vyhovuje. Vôbec by si nechcel vyskúšať ani takú situáciu, že by bol týždeň u mamy a týždeň u otca, pretože aj tak by od otca utiekol.

9. Zo znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou z odboru Psychológia odvetvia Poradenská psychológia, Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých T. doručeného súdu dňa 15.2.2019 súd zistil, že v aktuálnom psychickom stave maloletého nebola zistená depresívna symptomatika. Maloletý je emocionálne dekompenzovaný, prežíva úzkosť a strach. Emocionálnu dekompenzáciu mu spôsobuje matka negatívnym psychickým tlakom a verbálnou agresivitou v snahe separovať maloletého od jeho otca. Úzkosť a strach maloletý prežíva v situácii, ak je predpoklad, že v prítomnosti matky prejaví akýkoľvek záujem o otca. Obaja rodičia v živote maloletého zastávajú významnú rodičovskú úlohu, aj keď matka aktuálne má negatívny vplyv na psychický vývin maloletého (snaha o separovanie maloletého od otca). Maloletý potrebuje pre svoj zdravý psychický a fyzický vývin matku a rovnako aj otca. Maloletý má k matke ambivalentný vzťah, na jednej strane prežíva vo vzťahu k matke pozitívne emócie, na druhej strane sa matky bojí, z konania matky je úzkostný so situačne desivými snami. Matka izoláciou maloletého od otca a od jeho širšieho príbuzenstva je jedinou osobou v živote maloletého, ktorá uspokojuje jeho materiálne potreby a môže aspoň čiastočne uspokojovať emocionálne a sociálne potreby. Dominantnú pozíciu má nekompromisne matka vo všetkých oblastiach v živote maloletého. Matka svojim neadekvátnym správaním spôsobila sociálnu separáciu maloletého od rovesníkov a problematické vzťahy s rovesníkmi. Objektívne matka nerešpektuje ľudskú dôstojnosť maloletého. Svojím konaním sa snaží egocentricky si maloletého privlastniť, manipuluje maloletého a agresívne verbálne maloletému určuje, ako má konať. K otcovi má maloletý vnútorne pozitívny emocionálny vzťah. Navonok prezentuje negatívne verbalizácie na správanie sa otca s nedostatkom empatie vo vzťahu k maloletému a verbalizuje, že u otca nechce byť, vnútorne emocionálne však otca neodmieta. Otec pre maloletého predstavuje maskulínny vzor. Na otázku aká je miera schopnosti výchovne vplyvať na maloletého dieťa u každého z rodičov znalkyňa uviedla, že v dôsledku svojich osobnostných negatív má matka oslabenú a zníženú mieru schopností pozitívne výchovne vplyvať na maloletého. Výchovné dispoziecie otca oslabuje jeho znížená schopnosť empatie a vzťahovosť. Otec má však dostatočne rozvinuté mechanizmy spätnej väzby a je schopný racionálne svoje správanie vo vzťahu k maloletému funkčne korigovať. Výchovný vplyv otca je z psychologického hľadiska funkčnejší pre adekvátny fyzický aj psychický vývin maloletého, ako výchovný vplyv matky. Matka vplyva negatívne na vzťah maloletého dieťaťa k otcovi. Z psychodiagnostiky vyplývajú znaky manipulácie maloletého dieťaťa matkou za účelom oslabenia citovej väzby dieťaťa k otcovi. Matka nie je aktuálne schopná akceptovať význam role otca a nie je schopná rozvoja vzťahu dieťaťa k otcovi. Je ale schopná samostatne vychovávať a starať sa o maloletého, avšak kvalitu výchovného vplyvu matky aktuálne oslabujú jej osobnostné negatíva a jej snaha izolovať maloletého od otca. Z psychodiagnostiky nevyplýva, že by otec negatívne vplýval na vzťah maloletého k matke. Vzťah maloletého dieťaťa k otcovi je narušený. Dôvodom je negatívny emocionálny tlak a verbálna agresivita matky, ktorými priamo a otvorene matka manipuluje maloletého za účelom oslabenia citovej väzby dieťaťa k otcovi a až k odmietaniu otca. Maloletý navonok odmietanie otca verbalizuje, ale vnútorne emocionálne otca neodmieta. V prítomnosti matky odmietanie otca pred znalkyňou maloletý verbalizoval so strachom, so sprievodným plačom, trasom rúk a vegetatívnymi zmenami. Bez prítomnosti matky maloletý komunikoval s otcom bez obáv a strachu, otvorene otcovi vytykal niektoré jeho prejavy správania sa v minulosti. Matka netrpí duševnou poruchou, ktorá by jej bránila v riadnej starostlivosti o maloleté dieťa a ktorá by mohla negatívne vplyvať na zdravý psychický vývin maloletého. V súčasnom psychickom stave matky však boli zistené prvky infantilít, nezrelosti, prvky s priamym prejavom egocentrizmu, manipulativnosť, pri neuspokojení momentálnych potrieb až verbálna násilnosť a agresivita. Matka je dilatatívne extrovertný

zážitkový typ a vyprahnutý afektívny typ s narušeným osobnostným terénom, antisociálna osobnosť. Má disimulačné tendencie v správaní s prvkami zatajovania, zakrývania a pretvácky a unikaniu pred zodpovednosťou. V prežívaní aj správaní má opozičné tendencie. Disponuje prvkami maskulínnej agresie a tendencie k nadradenosti. Má sklony okamžite sa uraziť a okamžite útočiť. Svoju impulzivitu a svoje výbuchy sa snaží racionalizovať, snaží sa dostať v každej situácii do superiornej pozície, so sklonom k tendencii klamať. Má neuspokojenú potrebu dominovať a vládnuť a má sklon oduševňovať sa za idey aj za cenu obetí. Matka maloletého je schopná racionálnej sebakontroly a spätnej väzby s dobre rozvinutými intelektovými dispozíciami. Je schopná predvídať dôsledky svojich rozhodnutí a konaní a uvedomovať si a rozpoznať následky svojho konania. Z výsledkov psychologického vyšetrenia otca vyplýva, že u otca nie je riziko ohrozenia zdravého psychického vývoja dieťaťa, prípadne ublíženia na zdraví maloletému dieťaťu zo strany otca. Otec netrpí duševnou poruchou, ktorá by mu bránila v riadnej starostlivosti o maloletého v čase, keď je s ním a ktorá by mohla negatívne vplývať na zdravý psychický vývin maloletého. V súčasnom psychickom stave otca však boli zistené sklony k subjektivitě, demonštrativnosti a teatrálnosti. Je podozrievavý, nedôverčivý a interpersonálne hypersenzitívny. Za svoje problémy viní druhých. Je extrovertovaný afektívny typ, dáva do vzťahu agresívne napätie a sprievodnú úzkosť, ktorá je vystupňovaná. Konanie je aj pri takmer zanedbateľných popudoch sprevádzané úzkosťou a pocitmi viny. Má sklony hľadať oporu v niekom silnejšom, je submisívny a konvenčný. O svojich slabostiach nerád hovorí, v sociálnych situáciách je ostýchavý a ľahko upadá do rozpakov, má znížené sebavedomie. Vzhľadom na iné odborné expertízne zistenia znalkyňa ďalej uviedla, že z psychodiagnostiky všetkých zúčastnených vyplýva, že je v záujme maloletého vyrastať vo výchovnom prostredí u matky aj u otca. Z odborného psychologického hľadiska potrebuje maloletý pre svoj zdravý psychický a fyzický vývin rovnomerný a rovnocenný pobyt u každého z rodičov. Matke dala do pozornosti, že aktuálne svojimi postojmi a správaním sa k maloletému a k jeho otcovi spôsobuje emocionálnu dekompenzáciu svojho syna. Odporučila matke poradenskú psychologickú intervenciu minimálne 30 sedení zameranú na korekciu jej sebaobrazu, rozvoj empatie, komunikačných zručností, ako aj na spoznanie a pochopenie významnosti a nenahraditeľnosti otca v živote jej maloletého syna H.. Otcovi dala znalkyňa do pozornosti, že vzhľadom na jeho oslabené empatické schopnosti mu odporúča psychologické poradenstvo minimálne 30 sedení orientované na rozvoj a tréning empatických schopností a na spoznanie a pochopenie vývinových zákonitostí a špecifik dieťaťa vo veku jeho syna. Obom rodičom dala znalkyňa do pozornosti, že konfliktnou komunikáciou bez sebakontroly, živelne prenášajú na maloletého H. svoje nespracované negatívne emócie z rozpadu manželstva. Rodičia (najmä matka) by mali vedieť, že maloleté dieťa potrebuje oboch rodičov, vníma ich ako feminínny a maskulínny vzor, osvojuje si ich partnerské a sociálne vzorce správania. Tiež odporučila rodičom párové psychologické poradenstvo za účelom harmonizácie vzájomného emocionálneho prežívania a obnovu funkčnej vzájomnej rodičovskej komunikácie, ktorá bude v najlepšom záujme maloletého a v súlade s jeho zdravým psychickým a fyzickým vývinom. Znalkyňa pribrala do konania znalkyňu konzultantku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria Y., ktorá ako znalkyňa konzultantka u matky nezistila žiadne závažné duševné ochorenie z okruhu psychotických porúch, afektívnych porúch, či organické poškodenie mozgu, ktoré by ju diskvalifikovali v zabezpečovaní starostlivosti o svoje maloleté dieťa. Osobnosť matky znalkyňa - konzultantka hodnotí ako akcentovanú s rysmi emočnej instability, impulzivity, s nízkym sebahodnotením, čo nekorešponduje s prezentovaným hodnotením seba voči okoliu. Práve táto diskrepancia má za následok u posudzovanej prirovnávať sa k okoliu, ostro svoje okolie kritizovať, keď jej nie je vyhovené, má tendenciu správať sa inadekvátne, histriónsky s tendenciou k verbálnej agresivite a neuvážaným impulzívnym reakciám. V dôsledku toho, že matka horlivo bojuje za dosiahnutie svojho cieľa, môže u nej pri frustrácii z neúspechu dochádzať k dekompenzácii osobnostných charakteristík, čo môže mať za následok, že určité akcentované črty osobnosti prejdú do prejavov až porúch osobnosti a prezentujú sa následne ako kverulácie, neodkloniteľnosť, neschopnosť venovať sa niečomu inému, neschopnosť mlčať o svojej „pravde“, zbierať argumenty na presvedčenie druhých a nie pre seba. Znalkyňa konzultantka z psychiatrického hľadiska u otca nezistila žiadne závažné duševné ochorenie z okruhu psychotických ochorení, afektívne poruchy, či organickú duševnú poruchu, ktorá by ho ako rodiča znehodnocovala alebo znevýhodňovala, prípadne až diskvalifikovala v starostlivosti a zabezpečovaní potrieb maloletého syna a nehrozí ublíženie na zdraví dieťaťa či jeho duševnom vývine. Osobnosť otca znalkyňa konzultantka hodnotí ako akcentovanú s nevyváženými rysmi, úzkostne štruktúrovanú, s nízkym sebavedomím a so silnou potrebou opory v blízkom okolí. Otec má dostatočne silne vyvinuté brzdné mechanizmy, nemá sklony k impulzívnym reakciám, skôr k rigidite, má dlhú latenciu v rozhodovacích procesoch, čo posilňuje aj jeho neistotu v sociálnej interakcii. Na pojednávaní súdu dňa 23.10.2019 súdna znalkyňa T. uviedla, že na záveroch svojho znaleckého posudku zotrváva s tým, že dopĺňa ďalšie informácie k znaleckému skúmaniu. Po ukončení znaleckej

diagnostiky dáva rodičom ponuku, aby jej napísali mail, prípadne doplnili nejakú dokumentáciu, ktorú považujú za potrebnú v súvislosti so znaleckým dokazovaním. Obaja rodičia jej poslali maily, čo bolo v poriadku. Čo nebolo v poriadku bolo to, že matka vysoko egocentricky v záujme dosiahnutia vlastného úspechu v zmysle separácie dieťaťa od otca, inštalovala na telo dieťaťa nahrávacie zariadenie, pričom takýmto spôsobom vystavila maloletého enormnému negatívne psychickému tlaku a pod takýmto emocionálnym tlakom strachu maloletý absolvoval celé znalecké dokazovanie. Zistenia v znaleckom skúmaní pod uhlom toho pohľadu a faktu nadobúdajú ešte vyššiu vážnosť a relevantnosť v konštatovaní, aký má matka negatívny vplyv na psychických a emocionálny vývin maloletého. Zdôraznila, že napriek tomu, že dieťa vedelo, že matka „počúva“, prejavilo vo vzťahu k otcovi pozitívny emocionálny vzťah a otca neodmieta. Zverenie maloletého do striedavej starostlivosti oboch rodičov neodporúčala, skôr bola toho názoru, že by mal byť maloletý v prevažnej časti u otca, pretože bolo zistené, že výchovné prostredie u otca je lepšie, kvalitnejšie a pre dieťa neohrozujúce. Na otázku, či vidí znalkyňa nejaké riziká pre maloletého pri zachovaní súčasného stavu, resp. pri zverení maloletého matke, znalkyňa uviedla, že hrozí riziko maloletému, nakoľko matka zotráva vo svojom správaní a odmieta akýmkoľvek spôsobom pracovať na svojom vnímaní dieťaťa, na vnímaní otca a zotráva na tom, že neakceptuje rolu otca v živote dieťaťa. Za týchto okolností existuje riziko pokračujúceho negatívneho vplyvu matky na vývin maloletého. V prípade zmeny zverenia maloletého do výlučnej osobnej starostlivosti otca nehrozí maloletému žiaden šok, maloletý Dávid bude úplne v pohode, budú saturované jeho emocionálne potreby a jeho ambície v sebauplatnení. Mimoriadne dôležitou vecou je, že u otca bude mať plnohodnotne zabezpečený adekvátny morálny a etický vývin a vzor, čo u matky absentuje. Maloletý nepotrebuje ani ďalší čas na postupné približovanie sa k otcovi pretože otcovi je dostatočne emocionálne blízko.

10. Zo správy o realizácii výchovného opatrenia zo dňa 10.3.2020 vypracovanej psychologičkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y. vyplýva, že psychologička nadviazala spoluprácu s rodičmi po svojom predchodcovi a v auguste 2019 ju kontaktoval otec, s ktorým sa v septembri 2019 uskutočnilo prvé individuálne stretnutie po odchode predchádzajúceho psychológa úradu. V októbri 2019 kontaktoval referát matku s ponukou spolupráce, ktorá však účasť na výchovnom opatrení odmietla. V novembri 2019 matka prejavila záujem o stretnutie a odvtedy referát s rodičmi pracuje. Doposiaľ sa uskutočnili 2 individuálne stretnutia s otcom, jedno s matkou a štyri spoločné sedenia, čo spolu predstavuje naplnenie 10 hodín výchovného opatrenia. Obaja rodičia verbalizovali záujem riešiť aktuálnu situáciu a zhodli sa na tom, že by mala byť riešená predovšetkým s ohľadom na maloletého H. v tom zmysle, aby bol maloletý v klude a v pokoji. Rodičia však majú rozdielnú predstavu o tom, akým spôsobom by sa mal ich synovi klud zabezpečiť. Podľa matky otec by mal stiahnuť svoje návrhy a podania na súde, čím by nebolo ohrozené jej zamestnanie pedagóga, ktorý sa nesmie dopustiť trestnej činnosti, avšak otec ju obviňuje z marenia súdneho rozhodnutia. Podľa matkiných slov, otec by sa mal s H. stretávať tak ako doteraz, t.j. podľa ich vzájomnej dohody niekoľkokrát za týždeň na pár hodín. Naopak, otec tvrdí, že ak by sa zachoval aktuálny stav, nemal by možnosť na maloletého výchovne vplyvať, s čím nesúhlasí. Otec navrhuje, aby bola matka donútená dodržiavať súdne rozhodnutia a aby rešpektovala jeho rolu otca v živote maloletého. Matka sa v priebehu stretnutí vyjadřila, že rešpektuje svojho syna a žiada, aby jeho pocity rešpektoval aj otec. Nenamieta, aby sa Dávid s otcom stretával a do stretnutí im nijakým spôsobom nezasahuje, pričom syn sa dohaduje priamo s otcom bez jej účasti. Otec takýto postup namieta a navrhuje, aby bol maloletý postavený „pred hotovú vec“ v zmysle povinnosti dodržiavať platné súdne rozhodnutie. Tým by H. neniesol ťarchu zodpovednosti na svojich pleciach a zbavil by sa tak napätia, v ktorom dlhodobo žije. Otec je totiž presvedčený, že H. potrebuje povolenie od matky, aby s ním mohol tráviť čas a matka s tým vnútorne nesúhlasí. Na jednom zo spoločných stretnutí sa rodičia za účasti psychologičky dohodli, že maloletý pôjde v jednu sobotu na celý deň k otcovi. Otec pôvodne navrhoval, aby syn k nemu išiel na celý víkend aj s prespatím, nakoniec však uznal argumenty a súhlasil s jedným dňom. Matka bola zo strany psychologičky inštruovaná, ako má maloletého na stretnutie pripraviť. Na ďalšom stretnutí však rodičia informovali, že tento celodenný kontakt sa nekonal. V daný deň maloletý H. strávil s otcom asi 1 až 2 hodiny a vrátil sa domov, vraj verbalizoval nevdľu ísť s otcom. Práca s rodičmi pri realizácii výchovného opatrenia je náročná a ich vzájomná spolupráca prakticky nulová. V priebehu sedení sa rodičia veľmi často vracajú k incidentom a konfliktom z minulosti, čo v oboch vyvoláva skôr emocionálne reakcie, než nastavenie na racionálny a konštruktívny dialóg. U rodičov absentuje základná dôvera v toho druhého a vzájomne sponchyňujú účel svojho správania. Matka je presvedčená, že otec svojimi vyjadreniami manipuluje inštitúcie a otec zastáva názor, že matka sa zúčastňuje výchovného opatrenia len zo strachu zo súdu. Obaja rodičia boli zo strany psychologičky poučení, že nielen otec ale aj matka a samotný H. súd spoluzodpovední za to, aký vzťah budú mať otec so synom. Na poslednom stretnutí sa

matka vyjadrila, že nemá dôveru k osobe psychologičky a inštrukcie psychologičky považuje za chytanie sa za slovíčka a manipuláciu. Psychologička s matkou tieto otázky prediskutovala, avšak vzhľadom na matkine nedôverčivé nastavenie nie je možné pokračovať v poradenskom procese, ktorého základným predpokladom je práve dôvera medzi klientom a psychológom. Na poslednom stretnutí sa aj otec vyjadril veľmi skepticky voči možným zlepšeniam vo vzťahu rodičov, resp. v aktuálnej situácii. Z týchto dôvodov ako aj z dôvodu naplnenia nariadeného počtu hodín výchovného opatrenia bol poradenský proces s rodičmi ukončený.

11. Kolízny opatrovník uviedol, že majú za to, že neexistuje problém v maloletom dieťati, ale problémom je komunikácia rodičov, navyše, keď matka spočiatku nebola vôbec ochotná ani len začať realizovať výchovné opatrenie. Apeloval na rodičov, aby v nariadenom výchovnom opatrení pokračovali, pričom zdôraznil, že nejde o reparáciu vzťahu rodičov ako partnerov tak, ako to zrejme pochopila matka, ale ide o reparáciu rodičovských vzťahov a primárnej základnej komunikácie medzi rodičmi o maloletom. Záverečné rozhodnutie ponechal na úvahe súdu s tým, že úrad práce bol rodine ako aj maloletému nápomocný, robil viacero krokov a v aktuálnej situácii už nevedia viac urobiť. Opäť zdôraznil, že nie je chyba v maloletom dieťati, ale v komunikácii rodičov.

12. Zástupca Úradu komisára pre deti uviedol, že mal za to, že potom, ako bolo rodičom dohovorené v tom, aby aktívne realizovali výchovné opatrenie, nastane zmena, čo sa však nestalo. Podpora matky pri kontakte otca s maloletým je absolútne mizivá. Ak v tomto smere nebude matka nápomocná, nebude to dobré. Bez matkinej participácie na stretávaní sa maloletého s otcom to jednoducho nepôjde. Navrhol nariadiť nové výchovné opatrenie za účelom toho, aby sa matka naučila podporovať syna v kontakte s otcom, keďže maloletý už má 13 rokov a je nesporne v období, kedy otca potrebuje najviac. Navrhol maloletého zveriť do osobnej starostlivosti matke, keďže je to aj samotný návrh maloletého, avšak matka sa musí začať správať inak.

13. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

14. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode, to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

15. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

20. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

21. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že naposledy bolo o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému H. rozhodnuté v rámci konania o rozvode manželstva rodičov a to rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 9C/142/2010-254 zo dňa 4.6.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.7.2013 tak, že maloletého zveril do striedavej osobnej starostlivosti

rodičov tak, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý páry kalendárny týždeň od pondelka od 8.00 hod. do stredy do 8.00 hod. a od piatku od 15.00 hod. do pondelka nasledujúceho kalendárneho týždňa do 8.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň od stredy od 8.00 hod. do piatku do 15.00 hod. Otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý páry kalendárny týždeň od stredy od 8.00 hod. do piatku do 15.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň od pondelka od 8.00 hod. do stredy do 8.00 hod. a od piatku od 15.00 hod. do pondelka nasledujúceho týždňa do 8.00 hod. Počas letných prázdnin, Vianočných a Veľkonočných sviatkov a ďalších školských prázdnin bola striedavá starostlivosť upravená v osobitnom režime. Otec bol zviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 180,-€ mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci a právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok mali právo obaja rodičia.

22. Súd v rámci konania vykonal rozsiahle dokazovanie, súčasťou ktorého bol aj pohovor s maloletým. Pre objektívne posúdenie veci a pre zistenie skutočného stavu ako aj najlepšieho záujmu maloletého, súd nariadil vykonanie znaleckého dokazovania. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že obaja rodičia v živote maloletého zastávajú významnú rodičovskú úlohu, aj keď aktuálne má matka negatívny vplyv na psychický vývin maloletého. Maloletý potrebuje pre svoj zdravý psychický a fyzický vývin rovnako matku ako aj otca. Maloletý Dávid je emocionálne dekompenzovaný, prežíva úzkosť a strach. Túto emocionálnu dekompenzáciu mu spôsobuje matka svojim negatívnym psychickým tlakom a verbálnou agresivitou v snahe separovať maloletého od jeho otca. Matka sa svojim egocentrickým konaním snaží maloletého si privlastniť, manipuluje ho a agresívne verbálne mu určuje, ako má konať. K matke má maloletý ambivalentný vzťah, pretože na jednej strane prežíva vo vzťahu k matke pozitívne emócie, ale na druhej strane sa matky bojí a z konania matky je úzkostný. K otcovi má maloletý pozitívny emocionálny vzťah, hoci navonok prezentuje negatívne verbalizácie na správanie sa otca, vnútorne však otca neodmieta. Matka má oslabenú a zníženú mieru schopnosti pozitívne výchovne vplývať na maloletého, dokonca matka nerešpektuje jeho ľudskú dôstojnosť. Výchovné dispozície otca sú oslabené, keďže má zníženú schopnosť empatie a vzťahovačnosť. Otec má však dostatočne rozvinuté mechanizmy spätnej väzby a je schopný racionálne svoje správanie voči maloletému korigovať. Vzťah maloletého k otcovi je v súčasnosti narušený, pričom dôvodom je negatívny emocionálny tlak matky, ktorá otvorene a priamo manipuluje maloletého za účelom oslabenia jeho citovej väzby k otcovi. Ani jeden z rodičov netrpí duševnou poruchou, ktorá by mu bránila v riadnej starostlivosti o maloletého dieťa v čase, keď je s ním. V rámci konania bolo ďalej preukázané, že v dôsledku správania sa matky a jej negatívneho vplyvu na maloletého sa prestala realizovať striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov, ktorá prebiehala takmer 8 rokov. Maloletý H., pod vplyvom matky, začal postupne úplne odmietať starostlivosť zo strany otca, čo vyústilo až do situácie, kedy ho matka prestala dávať do školy a teda si prestal plniť povinnú školskú dochádzku. Za intervencie kolízneho opatrovníka a za výraznej pomoci zo strany základnej školy, sa podarilo aspoň obnoviť riadnu dochádzku maloletého do školy. Okolnosti, za akých matka zmenila školu, aké incidenty sa v škole odohrávali a ako sa maloletý v škole prejavoval, boli predmetom iných poručenských konaní. V rámci konania o výkone rozhodnutia bola matka vyzvaná na rešpektovanie súdneho rozhodnutia a až potom sa čiastočne v marci 2019 začal obnovovať kontakt maloletého s otcom. Spočiatku sa otec s maloletým stretávali v mimoriadne nedôstojnom prostredí na schodisku pred bytom matky, pretože maloletý vyjadroval určité obavy, keďže matkou bol v tom silno podporovaný. Obom rodičom súd dôrazne odporučil postupné rozširovanie kontaktu maloletého s otcom a teda sa maloletý začal s otcom stretávať častejšie. K riadnemu obnoveniu vzťahu maloletého k otcovi ale nedošlo ani napriek tomu, že sa rodičia začali aktívnejšie podrobovať psychologickému poradenstvu, ktoré napokon bolo ukončené bez viditeľného úspechu z dôvodov odmietania spolupráce matkou. V rámci vykonaného pohovoru sa maloletý vyjadril, že u otca prespávať nechce a necíti sa u neho dobre. Zároveň však uviedol, že má oboch rodičov rád, i keď otca „trošku“. Po vyhodnotení všetkých dôkazov a sledujúc predovšetkým najlepší záujem maloletého ako najvyšší princíp, ktorým sa súd pri rozhodovaní spravuje, zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca. Tu je potrebné zdôrazniť, že vyslovený názor maloletého sa nemusí vždy prekrývať s jeho najlepším záujmom, zvlášť za situácie, keď je maloleté dieťa dlhodobo manipulované zo strany jedného rodiča. Kritérium najlepšieho záujmu dieťaťa je potrebné vyhodnotiť vo všetkých súvislostiach. Konanie matky, ktorá intenzívne a manipulatívne vplývala na maloletého, vykazuje všetky znaky toho, že mala v úmysle maloletého úplne odseparovať od otca a jeho rodiny, neberúc ohľad na skutočné potreby maloletého. Súd nemôže v žiadnom prípade tolerovať takéto egoistické správanie matky, ktorá sa masívnym spôsobom snažila o úplnú izoláciu maloletého od otca a absolútne privlastnenie si dieťaťa. Svoje konanie dovŕšila tým, že v rámci znaleckého dokazovania umiestnila na telo maloletého nahrávacie zariadenie a tým chcela zabrániť tomu, aby maloletý prejavil svoj názor, čo sa jej však napokon nepodarilo, keďže aj napriek tomu

maloletý pred znalkyňou prejavil pozitívne emócie vo vzťahu k otcovi. Takéto správanie matky absolútne nerešpektovalo ľudskú dôstojnosť maloletého. Žiaden rodič by nemal svojim jednostranným a zaujatým konaním ísť proti záujmom svojho maloletého dieťaťa. Matka mala dostatok priestoru na korekciu svojho nevhodného správania, keďže aj zo strany súdu bola vedená na dobrovoľné rešpektovanie rozhodnutia, následne na plnenie výchovného opatrenia, čo bolo ale ukončené z dôvodov na strane matky. Preto je povinnosťou súdu v tomto smere zasiahnuť a vykonať nápravu tak, aby maloletý H. mal možnosť vyvíjať sa a rásť v prostredí, ktoré mu zachová rovnocenný vzťah s oboma rodičmi. Otec prejavil maximálnu dávku tolerancie a trpezlivosti a aj napriek konaniu matky bol neustále prístupný zmierlivému riešeniu vecí tak, aby to bolo v najlepšom záujme maloletého. Schopnosti otca zabezpečovať starostlivosť o maloletého bola jednoznačne preukázaná, otec je v porovnaní s matkou viac schopný akceptovať význam role druhého rodiča a rozvíjať vzťah maloletého s matkou ako aj zabezpečiť ich pravidelné stretávanie, preto súd nepovažoval za potrebné autoritatívnym spôsobom upraviť styk maloletého s matkou. Súd nepovažoval aktuálne ani za potrebné uložiť rodičom a maloletému nové výchovné opatrenie, keďže realizácia skoršieho výchovného opatrenia bola ukončená v marci 2020 bez želaného výsledku. Záverom súd konštatuje, že je najvyšší čas, aby matka prehodnotila svoj negatívny postoj k otcovi maloletého, aby si uvedomila nevyhnutnú a dôležitú úlohu otca v živote ich spoločného syna, aby prestala konať proti jeho záujmom a aby sa podrobila autorite akou je súd a konala v najlepšom záujme maloletého H.. Súd je toho názoru, že maloletý má právo vyrastať v pokojnom prostredí bez takých konfliktov rodičov, ktoré vyvolali u neho psychické napätie a dekompenzáciu. Dieťa by nemalo byť ohrozované konaním svojich rodičov, v tomto prípade konkrétne matky, ktorá ho manipuluje, citovo vydiera a znevažuje jeho vlastného otca, čo by mohlo poškodiť psychiku maloletého nenávratne.

23. V rámci celkovej zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností súd rozhodol aj o zastupovaní maloletého tak, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia, nakoľko v tomto smere nevzhladol žiaden dôvod na to, aby toto právo prináležalo iba jednému z rodičov.

24. Vyživovaciu povinnosť matky súd určil vo výške 100,-€ mesačne, vychádzajúc jednak z veku maloletého ako aj z príjmov oboch rodičov. Súd má za to, že určené výživné je primerané a zodpovedá všetkým kritériám rozhodným pre jeho určenie, preto vo zvyšku návrh otca zamietol.

25. Vzhľadom na vyššieuvedené skutočnosti a z dôvodov, pre ktoré súd vyhovel návrhu otca na zmenu zverenia maloletého, nevyhovel návrhu matky a tento zamietol.

26. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd v prvom rade prihliadol na to, že znalecké dokazovanie sa týkalo úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému a k tomuto dôkazu bolo potrebné pristúpiť z dôvodu rozporných tvrdení a návrhov rodičov ohľadom výkonu starostlivosti o maloleté dieťa. Vykonanie dôkazu je v záujme účastníka aj vtedy, ak ním možno vyvrátiť tvrdenie protistrany a vykonanie znaleckého dôkazu bolo jednak v záujme rodičov maloletého ako aj v záujme samotného maloletého. Z tohto dôvodu má súd za to, že obaja rodičia majú rovnaký podiel na vzniknutých trovách dôkazu a teda najspravodlivejšie je rozdeliť vzniknuté trovy štátu rovným dielom medzi oboch rodičov. Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania bolo zistené, že ani u jedného z rodičov nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov resp. od trov znaleckého dokazovania, nakoľko ani u jedného z nich by zaplatením jednorazovej sumy ako náhrady trov štátu nebola ohrozená ich existencia a nedostali by sa do stavu životnej núdze. K tomuto záveru súd dospel s prihliadnutím na to, že obaja rodičia sú riadne zamestnaní. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a na rovnaký podiel rodičov na vzniknutých trovách štátu, súd rozhodol tak, že matku zaviazal na povinnosť zaplatiť náhradu trov štátu vo výške 1.034,59 € a otca vo výške 734,59 € na účet Okresného súdu Bratislava IV, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Trovy znaleckého dokazovania pozostávajú zo sumy 2669,19 € za vyhotovenie znaleckých posudkov (T. - 1531,-€, Y. - 580,06 € plus 498,38 €) a za účasť znalkyne na pojednávaní a za prípravu na pojednávanie (59,75 €). Otec zložil preddavok na znalecké dokazovanie vo výške 600,-€ a matka 300,-€, zvyšok bol hradený zo štátnych finančných prostriedkov.

28. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, písomne v štyroch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).